

Dělám, co cítím

Vypadá stále stejně, zůstává stále stejný, tedy mimo jiné veselý a upovídaný, a taky chuť na dobrodružství ani na pivo ho nijak neopouští. Věku navzdory. Jenže ani Honza Kopka nedokáže ošálit čas. Když sečtete dvacítky tohoto roku, dostanete čtyřicítku. Mimo jiné i 40 let Jana Kopky na závodní cyklistické scéně. Těch čísel se ale potkalo až příliš na to, abychom se nepodívali na některé jeho životní zlomy.

JAN KOPKA HRÁTKY S ČÍSLY

2020 aktuální rok
(symbolický, 20 let „běžné“ cyklistiky a 20 let té extrémní)

20+20=40 let závodění na kole

10 let silniční cyklistika

10 let MTB

20 let extrémní ultramaratony

10. ročník 1000 miles adventure
(pořadatel, poslední dva roky i účastník)

2020 mil jako výroční varianta závodu

600 000 km 40×15 000 km

(„Byly roky, kdy jsem měl jen 10 000 km, ale v jiných to bylo 25 000 km. Bez výměny jediného dílu. Které auto to vydrží, a ještě aby po 600 000 km vypadalo tak dobře!“)

Zastavuju naproti dětskému hřišti v malém výklenku tak akorát pro jedno auto. Pod strání, která nedaleko centra města skýtá zajímavý pohled. Vedle sebe tu stojí hranatá krychle coby vila, malý podezděný dřevěný srub jak z reklamy na horskou pohodu a taktéž malý zámeček. Slova o podivném vkusu jabloneckých zarazí informace, že zámeček je chráněnou památkou z první republiky a že ve srubu bydlí Jan Kopka, známý to cyklistický dobrodruh. (Kdo v krychli, není v tuto chvíli důležitý.)

„Zaparkuj, jsem tam z kanceláře za pět minut.“ Zaparkuju a těch pět minut pře-

1986
V dresu družstva Čech na etapovém závodě Okolo Slovenska

mýšlím o tom samém, co se mi hlavou začalo honit před pár dny. Kolik už toho Honza má za sebou, jaký fenomén se z něj stal, jak je mi blízké, že poznání a zážitky řadí nad výsledky a jak o věcech přemýšlí, co všechno prožil, zažil a přežil. Jak utekl před kanceláří a pak v ní vlastním příčiněním zase skončil. Jak mi vůbec nedochází, že každé další dobrodružství znamená další křížky na jeho životním účtu, a jak mi naopak zcela jasně dochází, kolikrát my dva už jsme si povídali v rozhovoru či nad článkem. Zaznělo snad už vše. „Tohle je poslední rozhovor, pak už jen buď tvou biografii, nebo smuteční proslov,“ vtípkuju. „Neboj, já si zase vymyslím nějakou dobrodružnou taškařici, ještě rád o mně budeš psát. A smuteční proslov? Zapomeň. Rozhodl jsem se totiž nezestárnout,“ oponuje mi stylem sobě vlastním. Ví, že minimálně to další dobrodružství myslí vážně.

Je ti jasné, že na každou odpověď máš maximálně dvě minuty? Znáš se. Netvoříme knihu.

„Já vím, jsem upovídanej, už mě znáš. Budu se snažit.“

Kdokoliv jiný tě zná hlavně jako dobrodružného cyklistu, ultramaratonce, jenže tvoje cyklistické kořeny jsou zapuštěny úplně jinde. Ve vrcholovém sportu, se kterým tvoje aktuální pohodové pojetí závodění, třeba dát si někde pivko, úplně nekoresponduje.

„Ale to pivko bylo i při tom vrcholovém sportu... Začnu jinde než u kola. Od šesti do osmnácti let jsem závodně lyžoval. Od 17 do 27 jsem pak plynule navázal silniční cyk-

listikou na vrcholové úrovni. Mně se hned v prvním roce povedlo dostat do Tréninkového střediska mládeže v Ústí nad Labem, odkud pocházím. Šlo mi to. V Ústí byl i „profesionální“ oddíl cyklistiky, kam jsem pak postoupil. Takto se to tehdy nepojmenovávalo, byli jsme jakoby amatéři, ale živila nás cyklistika, závodění. Profesionální sportovec bylo za socialismu sprosté slovo. Sport se přeče dělá z lásky, ne pro peníze. To se neslučovalo se socialistickou morálkou. Ale bylo to jen na oko. On celej socialismus byl jedna velká lež.“

Dalších deset let patřilo bikům.

„Bylo to něco nového, zajímalo mě to. Hlavně maratony. Na silnici jsem ještě ‚dojížděl‘, ale prioritu už měly biky.“

Deset plus deset je dvacet, po nich přišlo dalších dvacet. Extrémních, moderně řečeno.

„Našel jsem si, nebo možná ony si spíš našly mne, dobrodružné závody bez zajištění, akce plné euforie, strachu, nadšení, zážitků, poznání i sebepoznání. A samozřejmě divoké přírody.“

Jejich objevování je s tebou pevně spojené od počátku.

„Jsem rád, že jsem zažil pionýrské doby self supported závodů, dnes zvaných bike-packingové. Dnes seženeš vše. Dřív si člověk všechno musel vyrobit sám. Od sněžného kola po použitelnou bagáž na něj. Málokdo asi ví, že takové dvojsáčky k představi na říditka jsou vlastně můj vynález. Teď to vyrábějí firmy po celém světě. Stejně tak jsem už v roce 2004 udělal předchůdkyni tašky na sedlovku a pod sedlo, i to je dnes hojně vyráběné a používané, svařoval jsem si ráfky, aby na ně sedly široké pneumatiky. Byl jsem i první, kdo svařil čtyři ráfky a udělal jeden 10cm široký. A fungoval. Do dneška ho mám doma. I to se začalo používat až o mnoho let později. A podobně.“

To by byl rychlý průlet, teď podrobněji. Pamatuju si svůj zlom, kdy jsem se rozhodl skončit se závoděním. Člověk takhle jednoho dne ztratí smysl toho počínání. Co to bylo u tebe?

„V případě silniční cyklistiky mě ukončil převrat. Po listopadu najednou nebyly peníze ve fabrikách, které nás tu podporovaly. Sice jsem prošel i Duklou Brno, vedle Rudé hvězdy Plzeň tehdy vlastně jediným opravdu profesionálním klubem, ale jsem z Ústí, vrátil jsem se sem. Jenže tady to skončilo a moje budoucnost najednou byla nejistá. Navíc jsme už čekali dceru. Tím skončila má

1987
Tour de Bohemie

2000
Crocodile Trophy, Austrálie

2003
Premiéra na aljašském Iditarodu, neúspěšná

vrcholová cyklistika, nastoupil jsem do práce. Ale kolo jsem se dál věnoval poměrně vrcholově i při ní a dalších deset let v tomhle módu jezdil MTB. Vrcholné soutěže i maratony.“

Mám pocit, že v tomhle módu jsi tak trochu pořád, až doteď. Nástup do práce, narození potomka, tohle vede spíš k zásadnějším změnám. Ty jsi vlastně jen začal chodit do práce, v pojetí cyklistiky se nezměnilo nic.

„Pro mě totiž bylo a je kolo životní filozofie. Miloval jsem ho už odmalička. Jako

stupeň volnosti. Pomáhalo mi objevovat, poznávat okolí. Na závody mě nikdo nepřivedl, chtěl jsem je jezdit, a tak jsem se v sedmnácti zvedl a šel je zkusit. Jsou lidi, co na kole jezdí, protože vyhrávají. Já prostě cítím, že na něm chci jezdit. I kdybych nezávodil. A že někde něco vyhraju? To je pro mě jen bonus, ne rozhodující parametr.“

Rozumím ti a současně mě napadá, že už je to možná nějaká forma závislosti.

„To rozhodně, na pohybu jsem určitě závislý. Když se na kolo nedostanu, cítím to na sobě, ne že ne. Já jsem ale k pohybu in-

Jan Kopka (56)

nejznámější český cyklistický dobrodruh, který absolvoval mnoho ultravytrvaleckých akcí, většinu z nich jako první Čech; dá se říci, že je jejich pionýrem, že je pro našince objevil; svými knihami dokázal jejich kouzlo přiblížit tisícům lidí; pořádá sněžné kempy doma i v Laponsku, zájemce je schopen vybavit; vymyslel a organizuje závod 1000 mil adventure, letos se odehraje již desátý ročník; pochází z Ústí nad Labem, žije v Jablonci nad Nisou

Sportovní kariéra

1970–1983 člen závodního družstva sjezdového lyžování

1980–1990 silniční vrcholová cyklistika

1990–2000 hlavně MTB, ale i silniční cyklistika na amatérské bázi

2000–nyní extrémní závody převážně transkontinentálního charakteru (v roce 2000 první extrémní ultramaraton Crocodile Trophy)

2004
Great Divide Race, USA

2007
Návrat
na Aljašku
za rozdělanou
prací a vítězství

2009
Titan Desert, Maroko

2008
La Ruta de los Conquistadores, Kostarika

2008
TransRockies, Kanada

otevřít další obzory, posouváš se jinam. A bylo to krásné vyvážení – studium a sport, duševní a intelektuální život versus sportovní. A k tomu studentský život se vším, co k němu patří. Jsem rád, že to tak bylo. Všechno to bylo obohacující.“

Chvilí jsi pracoval v oboru, který jsi vystudoval, teď tě ale stejně živí právě kolo.

„Je to tak, ale nijak jsem to neplánoval, ty věci přicházely samy, nabalovaly se, navazovaly. Vydal jsem se neprošlápanou cestou a ona mě nakonec dovedla až sem. Mám na mysli extrémní maratony.“

Co za tím stálo, kdy přišel zlom?

„To asi neuhodneš. S mojí druhou knížkou o závodě na Aljašce! To díky ní, ale i té předchozí, prvotině, mě teď kolo živí, dělám zimní kempy na sněhu, výpravy do Laponska, přednášky, vlastní závody, sám stále závodím a podobně...“

Tentokrát buď klidně podrobnější. Povoluje se.

„Mě nikdy nenapadlo, že budu psát knihy, mám technické vzdělání, ale byl jsem příliš plný zážitků a poznání, jaké skvělé věci může nabídnout kolo, co vše může člověku dát. Je toho mnohem víc, než přinesou klasické závody a podobně. Chtěl jsem, aby se to lidé dozvěděli, nechtěl jsem si to nechat pro sebe, nemohl jsem. Cítil jsem to. A ty knihy se prodávaly a prodávají a já mohu dělat to, co dělám.“

Jak tedy došlo k rozhodnutí postavit se na vlastní nohy?

„V roce 2003 jsem poprvé jel Aljašku a nedokonal jsem. Věděl jsem, že se musím vrátit, a když jsem se na to v roce 2007 chystal, věděl jsem taky, že bych pak rád na Aljašce zůstal. Na půl roku, na pět let, napořád, to jediné nebylo jisté. Ta země si mě podmanila. Byl jsem dohodnutý se svou dcerou, s přítelkyní i jejím synem, že za mnou přijdou a děti tam budou chodit do školy. Já bych dělal cokoliv, třeba myl auta. Na konci roku 2006 jsem s ohledem na to dal výpověď v práci. Odjel jsem závod, jenže pak mi přítelkyně napsala, že sice dostala pracovní povolení, ale ne povolení odjet tam s dětmi. Takže jsem se za pár měsíců vrátil domů. Přes Havaj, kde jsem se chtěl ohřát a kde jsem málem umrzl na sopce. Po zimním závodě Aljaškou! To nevymyslíš...“

Ale už ses nevrátil do práce.

„Ve firmě, kde jsem dělal, mi neskutečně vycházeli vstříc, vždyť já mohl třeba na měsíc, měsíc a půl odjet. Ale víc už jsem samozřejmě žádat nemohl, to jsem si uvědomoval. Byl jsem zpátky doma, bylo mi blbý tam jít zase požádat o práci, ačkoliv s tehdejšími řediteli jsme dodnes kamarádi a chodíme na pivo. A teď co... Aljaška pro mě byla niterní záležitost. Věděl jsem, že si zaslouží,

abych o ní napsal i druhou knihu. Trvalo to půl roku, pomohli mi sponzoři, kniha se pak prodávala dobře, což mi finančně pomohlo s ohledem na ten uplynulý půlrok bez práce. Ale nejen to. Lidé díky těm knihám zjistili, že kolo do zimní krajiny taky patří. Že si pluješ tím bílým tichem, poznáváš zase něco úplně jiného. Věděl jsem, že je to musí nadchnout stejně jako mě. A tak jsem začal vyrábět a připravovat kola do sněhu, tenkrát je ještě zdaleka nikdo nevyráběl, chystal kempy a další věci, které dělám dodnes. Vše do sebe začalo zapadat.“

A pak přišel tvůj vlastní závod na 1000 mil, další z tvých životních zlomů, další chuť umožnit lidem zážitky, které tě tak dostaly.

„Vrhnul jsem se do toho po hlavě, s nadšením. Zlom to byl pozitivní i negativní. Pozitivní v tom, že jsem lidem umožnil zkusit si dobrodružství s kolem, nabídnout jim svobodu. Negativní? Vzalo mi to čas na běžné ježdění. Osm let po sobě jsem v létě nesedl na kolo, přestal jezdit běžné závody. Najednou mi chyběla závodní intenzita. Teď se do toho těžko dostávám zpátky. Nevnímám jako problém věk, ale tohle ano.“

Rozhodoval by ses po tomhle poznání jinak?

„Kdybych věděl, že 1000 mil bude na úkor mého závodění, nepustil bych se do toho. Já jsem utekl z kanceláře k přírodě, pohybu a svobodě – a ‚míle‘ mě do ní vrátily. Navíc ke klasické byrokracii. Dělat takhle velký závod je vlastně stejné jako vést firmu. Poslední dva roky se mi to ale podařilo vyřešit, vstoupili do toho noví schopní lidé, takže mám opět o něco více času.“

Život, který vedeš, asi není úplně pro každou partnerku, už jen kempy znamenají dlouhý pobyt mimo domov, hlavně ty laponské.

„Laponsko bývaly dva měsíce, teď už je toho méně, omezil jsem je, protože ‚míle‘ žádají v přípravě své. Což mě mrzí, mně tam bylo s těmi lidmi vždycky hrozně dobře, i místní už mě tam znali. Jestli oni už mi tam nedali i nějaké indiánské jméno... Vždyť ty kempy už se dějí 12 let.“

Což jsme odbočili.

„Ne úplně. Dostáváme se k tomu. Tak měsíc, měsíc a půl před závodem se s mou partnerkou Yvčou taky moc nevidáme, při závodě pak taky méně. Ona je zdravotní sestra, často se míváme. A přesto to vše zvládá, je tolerantní, podporuje mě. I při mých vlastních závodech.“

Jak ji znám, je to i jejím naturelem.

„Přesně tak. Ona sama je do hodně věci nadšená, takže často za mnou po extrémním závodě přiletí a trávíme čas spolu. Ces-

HONZOVA ČTYŘICÍTKA

10+10=20+20=40 (nebo 2020)

10 let SILNÍČÁŘ

Na kole jezdil Honza odmala, v 17 letech ale chtěl zkusit závodní cyklistiku. Hned v prvním roce si výsledky řekl o „členství“ v Tréninkovém středisku mládeže, což byla výběrová záležitost, poté závodil na profesionální bázi v Ústí nad Labem.

10 let BIKER

S převratem v roce 1989 přišla do sportu nejistota, „profesionálovi“ Koptkovi se navíc měla narodit dcera, rozhodnutí bylo nasnadě. Jistotu do života přinesla práce, ze svého tréninkového nasazení ale příliš neslevil a dál závodil na vysoké úrovni v MTB.

20 let ULTRAVYTRVALEC

V 37 letech absolvoval etapový MTB závod v Austrálii, populární Crocodile Trophy, podobné závody potom začal objevovat i pro české cyklisty, prošlapával cestu. Po drsném závodě zimní Aljaškou přišla potřeba podělit se o své pocity a zkušenosti, skrze knihy vedla cesta zpět k tomu, že Honzu opět začalo žít kolo, byť úplně jiným způsobem než na začátku.

tujeme na kolech a podobně. Hodně věcí si sama chce zkusit. Je akční, takže ji hodně baví i činnost při ‚milích‘ – pomáhá na startu, na checkpointech, objíždí to se mnou. Tohle by každá ženská nedala, aby se mnou jezdila autem, spala po příkopech a podobně. A Yvča si to ještě ke všemu užívá. A i po té době, co je se mnou, se stále směje. A to je fajn.“

Kde se takové ženy hledají?

„Já tenkrát po rozvodu nehledal žádnou ženu nastálo, nechtěl jsem, ale když jsem potkal Yvču, tak jsem cítil, že s ní by to šlo, že to je ona. A funguje to. Ona je tak jedna z tisíce, možná z více.“

Nemám rád kdyby, ale... Mohlo by se stát, že by to nebyla tak tolerantní žena, že bys byl postavený před rozhodnutí „buď, anebo“.

„Dal bych na pocit. Je pravda, že se špatně vzdávám některých svých věcí, které jsou pro mě důležité. Máš jeden život a v něm méně a méně času. Každý den máš o další den méně. Když ti je dvacet, myslíš si, že je život nekonečný. Já už teď vím, že to tak není. Naučily mě to právě i závody – na Aljašce může vše skončit během minuty, mohl jsem se třeba propadnout pod led nebo umrznout. Život je prostě konečný. A tak

2010
Mongolia Bike, Mongolsko

k němu přistupuji. Chci ho prožít podle sebe. Když je pro mne vnitřně, srdečně něco důležité, nechci si to nechat vzít. Záleželo by na konkrétním člověku, na srdci, ale bojím se, že bych se toho nevzdal. Jsem moc rád, že Yvča mi to brát nechce, že se toho spíš účastní. Že nestojím před podobným rozhodnutím."

Kolo ti mimo jiné přináší stále nové výzvy. Je ale důležité klást si nebo přijímat pořád nějaké výzvy?

„Já i přemýšlel, proč pořád závodím. Přišel jsem na to, že závod mě udržuje v nějaké kondici, to je na tom to skvělé. Mám dobrý pocit, když se cítím fyzicky výborně. Teď už

je mi jedno, kolikátý dojezu. Ale závod je pro mne motivace třeba rok se připravovat. Hýbat se. Navíc při závodě jdeš do výkonu, do kterého bys normálně nešel. Když se povede vyhrát, je to bonus. Jen bonus. To důležité je opravdu jinde."

Jak tě znám už dlouho, vím, že je pro tebe důležité volání prvních ročníků.

„Nejde mi o slávu, o to, aby se říkalo, že Kopka byl zase u nějaké akce první. Při dalších ročních už lidi vědí, do čeho jdou. Hlavně teď v době sociálních sítí. A to já vědět nechci. Ani nechci mít nastudovanou trať. Chci dobrodružství, objevování, baví mě improvizace, potřeba poradit si sám. Ne vše jsem jel hned při prvním ročníku, ale snažil jsem se nezásobit informacemi. A tenkrát se ani nikde nedaly moc sehnat. Mnohdy se mi nechce na závod vracet, pokud mi něco nedluží jako Aljaška. Tam jsem nechal rozdělanou práci, všechny jiné závody jsem dokončil. Každý závod ve mně napoprvé nechá silné zážitky a já mám obavu, že další ročník už je nepřekoná. Nebo možná zabije."

Poslední kapitola tvé druhé knížky, té o vítězné Aljašce, se jmenuje Vítězství je nepodstatné. Přesto zrovna tohle až tak nebylo.

„Pro mě ano. Tam jsem to s čistou duší cítil. Důležité byly zážitky, ne výsledek. Vrátil jsem se ale domů a zjistil, jak podstatné je vítězství v naší civilizaci. Tu zajímá právě ono, ne už tolik zážitky. Tady mi to strašně

pomohlo, otevřelo dveře, stoupla má hodnota, i u sponzorů."

Vezmu tě za slovo. Ty vlastně potřebuješ sponzory, aby ti umožnili tvoje zážitky. Skoro jako bych chtěl jet na dovolenou a sháněl na to sponzory. Zvláštní.

„No... je to tak. Víím, co myslíš. Takhle je ale sport nastavený. Je to symbióza. Jak jsem řekl, výsledek není priorita, ale jsem soutěživý, jedu na něj. I kdybych nevyhrál, odvedu pro sponzory maximální možnou práci."

Tu otázku jsem nemyslel nijak osobně, to bych rád řekl. V tvém případě mám navíc pocit, že tví sponzoři vědí, co dělají. A dělají to proto, že se jim líbí tvá dobrodružství. Ne kvůli výsledku.

„Je to asi ta větší část sponzorů. Z některých mých kamarádů se stali sponzoři, z některých mých sponzorů mí kamarádi. Mnohým nejde o to, kde všude a kolikrát uvidí své logo. S mnoha jsme podobně nalaďeni, třeba se Standou Bernardem. Já stojím mimo jeho marketingovou linku, ale on současně má motto ‚Vlastní cestou‘, které já naplňuju."

Vlastní cesta někdy vede ke zbytečným extrémům. Opět si to neber osobně, ale proč závodit v zimě na Aljašce na kole?

„Je přece hezké ukázat, že kolo si poradí i s jinými podmínkami než s těmi, pro které bylo hlavně stvořeno. A je krásné ukázat, že limity jsou jen v našich hlavách. Jde o to nastavit si ty limity, překonávat je. Ale v první řadě jde o dobrodružství, a já mám dobrodružnou povahu. A taky o svobodu, kterou ti tyhle cesty dávají."

Abych se ještě vrátil k tématu. Současný marketing se ve velkém odehrává na sociálních sítích, věřím, že i na tebe je tlak, abys to dělal, „postoval“, shromažďoval lajky. Mám ale pocit, že to jde nějak proti smyslu tvého života.

„To jsi pojmenoval přesně. Nechci to dělat. Víím ale, že tím jsem některé sponzory ztratil. Mám Facebook, občas tam něco dám, ale nerad. Nedávno jsem o tom přemýšlel. Na závodech si přijdu mladěj jako všichni ostatní, jako dvacetiletý kluk. A pak se vrátím do civilizace a cítím se starěj. Zvládám fyzicky, ale nevládám tempo doby. A čas nechci trávit na sociálních sítích, já ho chci trávit skutečným životem. Ten je pro mě důležitý. Ale mladí vyrůstají do tohoto světa a tyhle věci berou jako samozřejmou součást života."

S vědomím toho všeho se ale čím dál hůř utíkáš z civilizace.

„Jasně, protože když teď jedeš na nějaký závod, ona jede s tebou! Měl bys tam nejen závodit, ale taky krmit sociální sítě, komunikovat. Jsem z toho smutnej."

Počet lajků předpokládám neřešíš...

„Ne, ale stejně mě to někdy dostane. Dám třeba zprávu z Aljašky, která mi dává smysl, o něčem vypovídá – a mám tam pár lajků. A pak se někdo vyfotí, že přišel od holiče, a má jich čtyřicetkrát víc. Tenhle svět já nechci. Mezi mnou a sociálními sítěmi je hráz a já nejsem schopný ji prolomit."

Po Aljašce, už po té první, jsi mluvil o tom, že podobná akce na hranici přežití ti zásadně změní hodnoty. Pokud je to

2014
Aljaška je pro Honzu výjimečná, již třetí start – na žádný jiný závod se nevrátil ani podruhé

trvalé a ty zůstaneš ve spotřební společnosti, přijde mi to jako prokletí.

„Je to prokletí. Aljaška mě trvale obrátila naruby. Zkušeni borci mi říkali, že z Aljašky se už nikdo nevrátí stejný. Byla to pravda. Lidi se vrátili a třeba se hned rozvedli. Tady o takových lidech všichni hned řeknou, že to jsou sobci, že opustili rodinu a podobně. Samozřejmě, když už si rodinu pořídíš, aspoň nějaká základní zodpovědnost za ni by

6 OSOBNOSTÍ 1 TÉMA

JAK SE ŽIJE...

Už téměř dva roky využíváme šest známých závodníků z různých disciplín jako respondenty pro rubriku Šest osobností na jedno téma. Vyjadřují se k daným tématům, přidávají své zkušenosti, čímž mohou být nápomocni i vám, ale na osobní rovinu dojde málokdy. Proto jsme na tento rok připravili seriál rozhovorů, v nichž se na každého zaměříme trochu podrobněji. A vždy z nějakého hlavního tematického úhlu, čímž udržíme „monotematickou“ koncepci zmíněné rubriky. Násobný jubilant Jan Kopka stojí na prvním místě šestičlenného průvodu.

2013 a 2016
Rovaniemi Arctic Circle, Laponsko – místo, kam již od roku 2008 vozí Jan Kopka zájemce o poznání sněžné cyklistiky a arktické krajiny

2018

Baja Divide, nezávodně Mexikem

TOP 15 AKCÍ

- 2000 Crocodile Trophy (Austrálie) – 4. místo
- 2003 Iditarod (Aljaška) – nedokončil
- 2004 Great Divide Race (USA) – 3. místo
- 2007 Iditarod (Aljaška) – 1. místo
- 2008 TransRockies (Kanada) – 2. místo v kategorii 40+
- 2008 La Ruta de los Conquistadores (Kostarika) – 6. místo v kategorii 40+
- 2009 Titan Desert (Maroko) – 21. místo (7. místo 40+)
- 2010 Mongolia Bike (Mongolsko) – 4. místo (1. místo 40+)
- 2013 Rovaniemi Arctic Circle (Laponsko) – 1. místo
- 2014 Iditarod (Aljaška) – 5. místo
- 2016 Rovaniemi 300 Arctic (Laponsko) – 1. místo
- 2018 Baja Divide (Mexiko) – český prvopřejezd poloostrova Baja California dlouhý 2900 km
- 2018 Silk Race (Kyrgyzstán) – 4. místo
- 2018 1000 Miles Adventure – 3. místo
- 2019 1000 Miles Adventure – 7. místo

tu měla být. Jenže pro ně je ta změna důležitá, to nikdo nezohledňuje. Mám jeden život a jestli ho chci žít jinak než ostatní, budu ho tak žít. Na Aljašce si tohle všechno uvědomíš. Plno lidí po návratu ztratilo kamarády, získalo nové, oženilo se, odešlo z práce, odstěhovalo se... Přenastavilo je to."

Aljaška ti ukáže, jak je vlastně život snadný.

"Jo. Ona nejvíc, ostatní podobné závody o něco méně. Nejtěžší na takových akcích jsou pak návraty. Vrátil jsem se a nerozumím tomu pachtění tady. Pachtíme se za komfortem, který nás nakonec obere o život. O svobodu. Je to zlatá klec. Hodně lidí si to ale ne-

uvědomuje a vlastně se jim v ní žije dobře. Někdy jim to snad i závidím."

Nikdo nemládne. Co bude jednou, až ucítíš, že už ti došly síly.

"Dám zase na pocit. Problémy řeším, až když nastanou. Samozřejmě se na to nedá nemyslet, vím, že jednou prostě něco už nepůjde. Uvidíme, co pak bude. Teď to vše jde, a to je důležitý!"

Nejdeš tou extrémní zátěží stárnutí naproti, neopotřebováš se?

"Naopak! Cítím se pak skvěle. Říká se, že vše je v hlavě. Přijde mi, že je to tak. Cí-

tím se u toho svobodně a krásně, a i když je to psychicky a fyzicky náročný, nabíjí mě to na dlouho. Nejvíc problémů si přinesu vždycky z kanceláře, včetně fyzických. A nejvíc úrazů z domácích prací... Na to už mám papír od doktora, že extrémní závody jsou OK, ale nesmím vykonávat žádné domácí práce."

V tomhle rozhovoru jsou otázky, za které nejsem úplně šťastný, ale zapadají mi sem. Tak promiň, ale je tu další. Tvá obživa je přímo závislá na tvé fyzické kondici. Víš, kam mířím?

"Vím. A je. A to je přece hezký, no ne? Ještě chvíli pojezdím a jsem v důchodu... Jasně, nadsázka. Ale zatím se hýbat můžu a neplánuju, že by to mělo být jinak. A na „mílích“ nemusím pracovat v sedle. A víš, co je hlavní? Já se rozhodl, že nezestárnu."

Takže ani tvým útekům z civilizace by ještě dlouho nemělo nic stát v cestě.

"Doufám, že ne. Často jsem zpruzenej z civilizace, protože cítím, že se tu zabýváme bláznovostí, a potřebuju nutně ujet. Za svobodou, sám za sebou. Tady sám na sebe nemám čas."

Mluvili jsme o „mílích“. Budu zase osobní. Setkal jsem se s hlasy, že to je příliš komerční

závod, zatímco ty sám jsi inspiraci k němu hledal na akcích nekomerčních.

"Opravdu? Ale vždyť ty akce jsou stejně tak komerční. Bez zázemí, ale za startovné. Ono všechno něco stojí. Tedy pokud to chceš profesionálně připravit. Vytvořil jsem produkt, ta příprava mě něco stála a každý rok stojí. Myslím si, že je dobrý, nabízím ho za nějakou cenu – a je po něm poptávka. Ten člověk, který něco podobného řekne, asi chodí do práce. A asi za to bere peníze. A to, co dělám já, je práce. Nic není zadarmo. Například jeden člověk celý rok pracuje jen na povoleních k trasám. Některé jiné akce je neřeší, pak může startovné stát pár stovek. A podobně. Vezmi si, že skončily i některé 50km závody. Kvůli povolením. My jedeme na 1600 km, dokonce i národními parky a podobně. A tenhle rok přibude i nová varianta na 2020 km. Vlastně to nechci nikomu vysvětlovat, myslím, že to je snadno pochopitelné. Stejně jako to, že jen startovné nemá šanci náklady pokrýt a že vždy jdeme do rizika, že do toho lidově řečeno zahučíme."

Ono taky je něco jiného o závodě mluvit zvnějšku, než když si ho člověk objede a uvidí.

"Hodně lidí, co dojelo, mi řeklo, že na to, jak my fungujeme, je ten závod ještě levný."

Tvé nejbližší závodní cíle?

"Mám divokou kartu do Maroka na první ročník závodu bez zabezpečení. Můžu se rozhodnout až těsně před startem. Organizátora znám, připravoval Kyrgyzstán, kde jsem byl, to byla akce, co mě oslovila. Takže

2018

Silk Race, Kyrgyzstán

i marocký podnik mi určitě bude blízký. Jenže je to v únoru, kdy mám nejvíc akcí. Tak se uvidí."

Nevím, proč si to myslím, ale myslím si, že pojeděš. Že to teď, před Vánoci, jen tak říkáš.

"Úplně mi chybí trénink, myslím závodění. Když pojedu, určitě to nebude na výsledek. A těch akcí mám v únoru vážně hodně. No... možná fakt pojedu."

Zkus mi popsat svoji představu ideálního života, kdyby ses mohl oprostít od všech povinností.

"Víš, že ani nevím? Co vím určitě, je fakt, že čím dál víc u mě narůstá pokora, kterou jsem ale měl vždy. Má představa by tomu asi odpovídala."

Neutekl bys na Aljašku, když ti to předtím nevyšlo?

"Mně by vlastně nevadilo ani žít tady. A klidně chodit do práce, ale do takové, která je efektivní, dává smysl, kde něco vytváříš, bez papírů, byrokracie, výkazů. A chtěl bych i čas pro sebe. Zase nechci tak moc, že ne? I když..."

Rudolf Hronza

Foto: autor a archiv Jana Kopky

2018 a 2019
účast ve svém vlastním závodě
1000 miles Adventure